

Martin Turk Soba 408

KATJA ČIČIGOJ

Leta 2006 ste za Rezino življenja na FSF v Portorožu prejeli nagrado za najboljši kratki film. Kaj pričakujete od letošnjega festivala?

Nimam nobenih pričakovanj, sem pa vesel, da bo *Soba 408* tam premierno prikazana.

Za večino svojih filmov ste scenarij napisali sami. Od kod črpate ideje?

Ideje so povsod okrog nas, v časopisih, knjigah, dnevniku, na ulici ... Le prepoznati jih je treba. Doma imam cel kup zvezkov z najrazličnejšimi zgodbicami, stavki, frazami, ki jih spontano zapisujem že vrsto let. Vsake toliko jih grem prelistat in se mi kakšna od njih nenadoma zazdi dobra kot ideja za nov projekt. Seveda pa ni formule. Včasih idejo enostavno sanjam. Da pa potem iz tega nekaj tudi zares nastane, zgodba, scenarij, film, to je pa čisto druga stvar. Tu pa pride na vrsto delo in veliko potrpljenja.

*Film *Soba 408* je nastal po literarni predlogi Aleša Čara. Kaj vas je pritegnilo v njegovi zgodbi? Menite, da določene zgodbe kar kličejo po vizualizaciji?*

Ko sem prvič prebral Čarovo zbirko kratkih zgodb *V okvari* sem bil navdušen nad njegovim načinom pisanja, spominjal me je na Raymonda Carverja, ki ga imam zelo rad. Od vseh novel me je fascinirala kratka zgodba *Muhe* – predvsem zaradi situacij, ki so bile napisane kot slike, in točno sem jih videl v svoji glavi. V tem primeru je bila že zgodba vizualizirana. Je pa bila sama novela premalo za daljši film, zato sem jo moral nadgraditi. Čarova novela je prinesla navdih in motiv za film.

Zakaj ste se odločili za črno-belo tehniko?

V pripravi projekta sem imel v mislih francoske filme šestdesetih, predsem Godarda, Truffauta in Rohmerja in enostavno sem film videl v črno-beli tehniki. Želel sem ustvariti določeno atmosfero, ki je v barvah ne bi mogel.

V svojih filmih se ukvarjate s težavnimi medsebojnimi odnosi, z občutki odtujenosti, osamljenosti. Gre za tematiko, ki vam je osebno blizu?

Film nasplošno je zame vedno zgodba o ljudeh in njihovih odnosih. Odtujenost in osamljenost sta temi, ki me fascinirata. Verjetno tudi zato, ker sta v današnjem času zelo prisotni, pa tudi ker sta del mene. No, vsaj v enem obdobju odrasčanja sem bil zelo rad sam in precej odtujen.

Odkod pasivna resignacija sodobnega človeka – gre za že pogovorno slovensko cankarjansko potezo ali širši družbeni problem?

Priznam, da sem na te slovensko-cankarjanske definicije precej alergičen. Sam sem odrasčal v Trstu in okrog mene je bila poleg slovenske kulture tudi italijanska. Mislim, da so moji pogledi na stvari vseeno malo drugačni oziroma vsaj bolj kulturno mešani. V svojih filmih se nočem ukvarjati s t.i. "slovenskim" pojmovanjem stvari. Zato resignacijo sodobnega človeka vidim bolj kot nek univerzalni družbeni problem. Kakorkoli, sedaj sem bolj pozitiven kot pred leti in zato sem to pozitivno noto poskušal vnesti tudi v *Sobo 408*. Če bi moral definirati sporočilo filma, potem bi to bilo nekaj v smislu "če že ne veš, kaj si v življenju želiš, potem vsaj spoznaj, česa nočeš".

*Velik del *Sobe 408* zavzemajo nemi kadri otekanja vsakdana. Gre za slogovno ali vsebinsko odločitev? So tihe geste lahko zgovornejše od poplave besed?*

Ti trenutki so del zgodbe, ki so bili nakazani že v Čarovi kratki zgodbi. Zanimalo me je narediti film, kjer je rutina vsakdana del zgodbe. Teh rutin se pogosto ne zavedamo, ker so nam imanentne. V *Sobi 408* so del likov. Sicer pa je en pogled lahko zgovornejši od stotih besed. Ljudje smo predvsem to, kar naredimo, in ne to, kar rečemo.